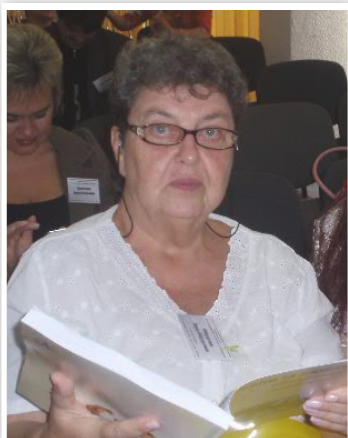

1. НАУКА – ПРАКТИЦІ

Ніна Федорівна Федорова,

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник
відділу діагностики
Інституту обдарованої дитини
НАПН України,
м. Київ, Україна

***Шановні освітяни! З метою модернізації науково-дослідної діяльності
у середній освіті друкуємо Положення
«Про опорний загальноосвітній навчальний заклад» (скорочено – ОЗНЗ).
Як учителів, так і учнів просимо надсилати на адресу ІОД НАПН України
пропозиції щодо його вдосконалення.***

Проект

ПОЛОЖЕННЯ «ПРО ОПОРНИЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»

Опорний загальноосвітній навчальний заклад (далі – опорний заклад) – це загальноосвітній навчальний заклад, що є центром декількох найближчих ЗНЗ. Головним завданням опорного закладу є використання, пропаганда та впровадження у практику інноваційних технологій психолого-освітньої науки, вивчення та поширення досвіду кращих учителів самого ОЗНЗ, прикріплення до нього ЗНЗ, допомога органам місцевого самоврядування в організації науково-методичної діяльності, підвищення якості навчально-виховного процесу та педагогічної майстерності вчителів з метою розкриття здібностей дитини та її всебічного розвитку, а також залучення всіх учасників навчально-виховного процесу до науково-дослідної та експериментальної діяльності, яку здійснюють науково-дослідні або вищі педагогічні навчальні інститути, університети та інші органи освіти. ОЗНЗ визначають місцеві громади та органи освіти, які сприяють виконанню покладених на них завдань.

1. Загальний розділ

1.1. ОЗНЗ у своїй діяльності керується чинним законодавством України.

1.2. ОЗНЗ засновується та утримується місцевою громадою, затверджується Обласною державною адміністрацією.

1.3. Повна назва навчального закладу – «*Опорний загальноосвітній навчальний заклад*» (далі – ОЗНЗ) – це загальноосвітній навчальний заклад II–III ступенів (I–III ступенів).

1.4. ОЗНЗ має власну печатку, розрахунковий рахунок та інші атрибути передбачені чинними законами України.

2. *Мета та завдання діяльності опорного закладу*

2.1. Мета ОЗНЗ полягає у реалізації соціально-педагогічних ініціатив, спрямованих на створення нової практики освіти, що відрізняється від існуючих навчальних закладів змістом, організаційною структурою, системою управління.

2.1. Для досягнення поставленої мети передбачається реалізація таких завдань:

- розроблення, апробація та впровадження у практику діяльності ОЗНЗ нових концепцій та ідей, спрямованих на оновлення та поглиблення змісту навчально-виховного процесу навчально-виховних та управлінських технологій;

- пошук раціональних форм і методів навчання та виховання учнів;

- удосконалення навчально-виховного процесу, методичної та організаційної діяльності;

- проведення пошукових та експериментальних досліджень, спрямованих на розробку, апробацію та впровадження у навчально-виховний процес технологічних нововведень;

- узагальнення та поширення елементів прогресивного педагогічного досвіду.

3. Специфіка діяльності опорного закладу

3.1. Специфіка діяльності ОЗНЗ полягає у:

- наявності засновника – місцевого самоврядування;

- проведенні системного експериментування освітніх інноваційних проектів;

- наявності у штатному розписі посади заступника директора з науково-методичної діяльності;

- застосуванні новітніх навчально-виховних та управлінських технологій;

- формуванні інноваційної культури навчального закладу та інноваційного потенціалу його учасників;

- появі колегіальної ради школи, як експертної ради зі створення, апробації та впровадження педагогічних нововведень;

- появі науково-методичних кафедр та їх наукових керівників;

- запровадженні статусу «учитель-експериментатор» та «учень-академіст».

4. Юридичний статус опорного закладу

4.1. ОЗНЗ є юридичною особою, що має самостійний баланс, майно, гербову печатку та фірмовий бланк, розрахункові та інші рахунки у державних та комерційних банках країни, валютний рахунок у зовнішньо економічному банку України.

4.2. ОЗНЗ видає випускникам атестати про середню освіту встановленого державою зразка.

4.3. ОЗНЗ має право видавати випускникам сертифікат, що засвідчує її статус у системі освіти України та інших країнах.

4.4. Для реалізації зазначених вище завдань у відповідності з метою власної діяльності ОЗНЗ має право:

- самостійно визначати структуру, штатний розпис, умови та розміри оплати професійної діяльності працівників згідно контракту;

- самостійно витратити кошти та матеріальні ресурси, застосувати конкурсну та контрактну форми найму співробітників;

- вступати у встановленому порядку в договірні відносини з підприємствами, організаціями, закладами освіти країни та інших країн, окремими громадянами та нерезидентами України, набувати майнові та особисті немайнові права та обов'язки, бути позивачем або відповідачем в арбітражному суді України;

- здійснювати будь-які види господарської діяльності, що не суперечать законодавству та відповідають цілям та предмету діяльності ОЗНЗ;

- користуватися кредитами банків, у тому числі іноземних;

- вести госпрозрахункову та комерційну діяльність, згідно з чинним законодавством.

ОЗНЗ несе відповідальність перед місцевою громадою та органами управління освіти за реалізацію

конституційних прав особистості на освіту; відповідність обраних форм організації навчально-виховного процесу віковим психологічним особливостям учнів, вимогам охорони здоров'я, за якісне засвоєння учнями навчального матеріалу.

5. Управління опорним закладом

5.1. Керівництво діяльністю ОЗНЗ здійснює її Засновник – місцева громада, яка:

- затверджують статут його Статут;

- визначають пріоритетні напрями його розвитку та забезпечують її матеріально-фінансову діяльність;

- створюють ревізійну комісію для контролю за фінансовою діяльністю ОЗНЗ.

5.2. Наукове керівництво навчально-виховним процесом ОЗНЗ здійснюється, створеною засновником, колегіальною радою.

5.3. Колегіальна рада є найвищим керівним органом, що уповноважений розглядати та затверджувати план діяльності ОЗНЗ, план науково-методичних кафедр, науково-методичні доробки вчителів-експериментаторів, авторські програми, посібники тощо.

5.4. Колегіальна рада забезпечує організаційне та науково-методичне керівництво ОЗНЗ.

5.5. Колегіальна рада взаємодіє з науковою установою, міністерствами, відомствами, місцевими органами влади. У своїй діяльності рада керується Конституцією України, Законом України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», цим Положенням.

5.6. Колегіальна рада координує програму та хід експериментальної діяльності ОЗНЗ.

5.7. Очолює колегіальну раду науковий співробітник, обраний місцевою громадою.

Членами колегіальної ради можуть бути наукові співробітники наукової установи чи організації, члени педагогічного колективу ОЗНЗ, учителі-експериментатори.

Члени ради спрямовують діяльність науково-методичних кафедр з питань інноваційних навчально-виховних процесів, науково-дослідної діяльності вчителів та учнів.

Члени колегіальної ради проводять експертизу зі створення, апробації та впровадження інноваційних навчально-виховних технологій:

- розробляють критерії оцінювання та подають до розгляду вченій раді науково-дослідного або вищого педагогічного Інституту, університету тощо;

- вивчають, рецензують та рекомендують науково-методичні доробки вчителів-експериментаторів до впровадження у навчально-виховний процес;

- аналізують результати впроваджувальних інноваційних навчально-виховних технологій та рекомендують їх до впровадження;

- розв'язують питання про присвоєння учням звання «учень-академіст», морального та матеріального заохочення.

5.8. Колегіальна рада обговорює та обирає вміст змісту навчальних планів, програм, підручників, форм, методів та засобів навчально-виховного процесу, організовує діяльність з підвищення кваліфікації педагогічних кадрів та їхньої творчої активності,

розповсюджує освітній досвід; приймає рішення з питань професійної діяльності колективу ОЗНЗ; формує склад творчих колективів, які складаються з науковців та вчителів-експериментаторів з метою розв'язання певної наукової задачі.

5.9. Голова колегіальної ради обирається зі складу співробітників і є науковцем.

5.10. Голова колегіальної ради узгоджує діяльність з місцевою громадою;

5.11. Колегіальна рада збирається не менше одного разу на рік.

5.12. При колегіальній раді створюються науково-методичні кафедри для науково-дослідної та пошукової діяльності вчителів та учнів у ОЗНЗ. Вони створюються відповідною науковою установою, що здійснює експериментальні дослідження спільно з керівництвом ОЗНЗ, а саме:

- математики та фізики;
- природничих дисциплін;
- української мови та літератури;
- іноземних мов;
- історії та правознавства;
- початкової структурної компоненти;
- дидактики;
- педагогічної психології та соціології;
- предметів естетичного циклу;
- виховної діяльності.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

5.13. Науково-методичні кафедри очолюють вчителі-дослідники ОЗНЗ, які мають звання «Учитель-методист» та схильність до експериментальної, пошуково-наукової діяльності.

5.14. Керівники науково-методичних кафедр зобов'язані:

- готувати та проводити засідання науково-методичних кафедр (не менше як два рази на рік);
- вивчати професійний педагогічний досвід вчителів-дослідників ОЗНЗ;
- аналізувати та порівнювати досвід професійної діяльності вітчизняних та зарубіжних освітян, активно впроваджувати сучасні педагогічні технології у навчально-виховний процес;
- організовувати необхідну допомогу вчителям за допомогою обміну досвідом;
- виявляти та вивчати особливості обдарованих дітей, створювати умови для їхнього розвитку та вдосконалення.

5.15. Науковими консультантами призначаються науковці з відповідних проблем.

5.16. Наукові консультанти зобов'язані:

- сприяти науково-методичному забезпеченню діяльності певної науково-методичної кафедри;
- систематично консультувати вчителів з питань методики навчально-виховного процесу;
- залучати вчителів-дослідників до систематизації та узагальнення власного практичного досвіду в науково-дослідній діяльності;
- брати безпосередню участь у створенні та діяльності Колегіальної ради;

• озброювати вчителів інноваційними досягненнями психолого-педагогічної науки, педагогічного досвіду.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

5.17. Керівники науково-методичних кафедр та наукові консультанти повинні брати участь у щорічній підсумковій науково-практичній конференції ОЗНЗ та звітуватись за результати власної діяльності.

5.18. Безпосереднє керівництво ОЗНЗ здійснює директор, який призначається ОДА за узгодженням місцевої громади.

5.19. Директор ОЗНЗ:

- відкриває розрахункові рахунки у банках країни, затверджує штатний розпис, видає накази та розпорядження, виконання яких є обов'язковими для всіх працівників ОЗНЗ;
- формує педагогічний колектив та обслуговуючий персонал на контрактній основі;
- представляє ОЗНЗ у державних та громадських організаціях;
- укладає господарські та інші види угод.

5.20. Конкретні функції, права та обов'язки директора ОЗНЗ, заступників директора, головного бухгалтера, інших працівників визначаються індивідуальними умовами контракту.

6. *Організація навчально-виховного процесу опорного закладу*

6.1. ОЗНЗ працює за індивідуальними навчальними планами та програмами, що розробляються науково-методичними кафедрами та затверджуються Колегіальною радою.

6.2. Навчання в ОЗНЗ триває 12 років та містить:

- початкову структурну компоненту (може не мати);
- основну структурну компоненту;
- старшу структурну компоненту.

6.3. Прийом учнів до ОЗНЗ здійснюється на основі конкурсного відбору кожної структурної компоненти незалежно від віку та місця проживання дітей.

6.4. Навчальний рік починається 1-го вересня. Тривалість навчального року – 36 тижнів, тривалість навчального заняття – 90 хв (за винятком початкової структурної компоненти, де тривалість одного навчального заняття 35 хв).

6.5. Класи поділяються на групи у процесі вивчення: української та іноземних мов, інформатики та обчислювальної техніки, фізичного виховання та здоров'я, ДПЮ, під час проведення лабораторних, практичних та семінарських занять з профільних предметів.

6.6. В ОЗНЗ встановлюється розпис повного дня, основна мета якого – сприяти розвитку та підвищенню загальнокультурного, інтелектуального, фізичного рівня учнів. Щоденна кількість та послідовність навчальних занять визначається розписом, затвердженим директором та погодженим із місцевою громадою.

6.7. Початок робочого дня та тривалість перерви встановлюється щорічно за рішенням Колегіальної ради з урахуванням різних видів навчальної діяльності, відпочинку та харчування дітей.

6.8. Учні, які не встигають за навчальними планами виключаються з ОЗНЗ за рішенням педагогічної ради.

У процесі навчання учнів в ОЗНЗ:

- у 1–2-х класах навчаються без оцінювання знань учнів;
- у подальшому навчанні знання учнів оцінюються за 12-бальною шкалою («1–3» – незадовільно, «4–6» – задовільно, «7–9» – добре, «10–12» – відмінно).

6.9. Форма навчання в ОЗНЗ очна денна (може бути дистанційною). Науково-виробнича діяльність здійснюється впродовж робочого тижня. Вихідні дні призначаються для проведення екскурсій та культурного відпочинку. Окрім класно-урочної форми, навчальний рік передбачає лекційно-семінарські та лабораторно-практичні заняття з залученням учнів до творчих колективів для науково-дослідної та практичної діяльності.

6.10. У випадку, коли учень на відмінно з випереджаючим темпом засвоїв програмний матеріал з певного навчального предмету (або декількох), може скласти іспит (на 11–12 балів) і вивчати цей предмет/предмети у наступному класі (навчання по вертикалі).

6.11. Профільна спеціалізація та кваліфікаційна підготовка учнів здійснюється у творчих групах, лабораторіях, виробничих та інших колективах.

6.12. Передбачається проведення дозвілля у різних гуртках.

6.13. Сертифікат, що видається випускникам ОЗНЗ, надає право пільгового зарахування їх до вищих навчальних закладів, з якими складено угоди.

7. Кадрове забезпечення опорного закладу

7.1. Формування педагогічного колективу здійснюється за контрактом на конкурсній основі за такими вимогами:

- високий професіоналізм, свобода від стереотипів та педагогічних догм як в організації, так і змісті навчально-виховного процесу;
- здатність до творчості та нестандартного мислення;
- широка ерудиція, що дозволяє забезпечити інтегральний виклад матеріалу, який формує в учнів цілісну картину світу;
- високий рівень психолого-педагогічної підготовки, що забезпечує можливість реалізації індивідуального підходу до організації навчально-виховного процесу, професійне володіння психолого-педагогічними методами, любов до дитини та професії тощо;
- висока загальна культура та гуманне відношення до людини.

7.2. Опорний загальноосвітній навчальний заклад:

- забезпечує широку рекламу з проведення курсу;
- не пізніше як за місяць після подачі матеріалів на конкурс розглядає їх на засіданні Колегіальної ради та проводить індивідуальну співбесіду;
- оголошує результати конкурсного відбору не пізніше як через 5 днів після засідання Колегіальної ради.

7.3. Обов'язки вчителів:

- забезпечувати учнів міцними, фундаментальними та ґрунтовними знаннями основ наук, розвивати пізнавальні інтереси, нахили, здібності;
- турбуватися про здоров'я та життя дітей;
- вивчати індивідуальні особливості учнів;
- формувати творчу інтелектуальну особистість та розвивати її мислення.

Учителем-дослідником ОЗНЗ є учитель, який:

- виявляє інтерес до пошукової, науково-дослідної діяльності;
- має високий рівень фахової майстерності, методичної та педагогічної культури;
- професійно володіє методиками вивчення особистості.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

7.4. Обов'язки вчителів-дослідників:

- здійснювати пошукову та науково-дослідну діяльність;
- складати план науково-експериментальної діяльності на навчальний рік та затверджувати його на засіданні Колегіальної ради;
- постійно працювати над розробками авторських програм, інноваційних форм, методів, засобів навчання і виховання та впровадження у практичну діяльність, а також узгоджувати їх з науковими керівниками;
- брати участь у засіданнях науково-методичних кафедр, виступати з доповідями про власні педагогічні досягнення у педагогічній діяльності, передавати досвід колегам через проведення відкритих навчальних занять, виступів на семінарах та підсумкових науково-практичних конференціях, друкованих праць, статей, підручників, посібників тощо.

7.5. Права вчителів:

- брати участь в обговоренні питань життя та діяльності ОЗНЗ;
- самостійно визначати ефективні форми та методи навчання і виховання учнів;
- поширювати особистий досвід через різні форми діяльності.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

7.6. Права вчителів-дослідників:

- брати участь в обговоренні питань життя та діяльності ОЗНЗ;
- самостійно визначати ефективні форми та методи навчання і виховання учнів;
- поширювати особистий досвід через різні форми діяльності;
- на додаткове фінансування (25 % тарифної ставки);
- на проведення дисертаційного дослідження та його захист.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

7.7. Контроль за діяльністю вчителів здійснює директор ОЗНЗ та його заступники.

7.8. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за обраною ними формою (курси, стажування, творча відпустка тощо), тривалістю від

одного до шести місяців, як в Україні, так і за її межами, згідно з Положенням «Про атестацію педагогічних працівників».

8. Учні

8.1. Зарахування учнів до ОЗНЗ здійснюється не пізніше 1-го серпня наказом директора, згідно з Законами України «Про освіту» та «Про середню освіту» на конкурсній основі.

8.2. На кожного учня заводиться особова справа, таблиць, учнівський квиток, щоденник психологічного спостереження.

8.3. Комплектування класів здійснюється спеціальною комісією за наказом директора та результатами тестування та співбесід. Додатковий прийом здійснюється за наявності вільних місць.

8.4. Учні зобов'язані:

- старанно навчатись;
- брати активну участь у діяльності ОЗНЗ;
- здійснювати пошукову та науково-дослідну діяльність;
- брати участь у діяльності гуртків, семінарів, олімпіад, конкурсів;
- дотримуватись дисципліни.

Установлений перелік ознак не є вичерпним.

8.5. Учні мають право отримати звання «учень-дослідник» у 10–12 класах за виявленні схильності до творчої науково-дослідної діяльності у:

- процесі навчання;
- виборі теми науково-дослідної діяльності.

8.6. Пошуково-дослідна діяльність «учня-дослідника» розглядаються Колегіальною радою та за її рішенням морально та матеріально заохочуються.

Рішення Колегіальної ради оголошується на підсумковій науково-практичній конференції.

8.7. На всіх структурних компонентах ОЗНЗ учні мають право випереджального навчання (по вертикалі)

за умови складання іспиту з певних предметів не нижче 11 балів.

8.8. За рішенням Колегіальної ради в ОЗНЗ створюються, на основі самодіяльності та з долученням місцевої громади, учнівські гуртки, студії, клуби та інші об'єднання.

8.9. За успіхи у навчанні, педагогічній та науковій діяльності учням та вчителям ОЗНЗ встановлюються моральні та матеріальні форми заохочення (стипендії, цінні подарунки, грошові виплати, грамоти тощо).

8.10. Загальні права та обов'язки учнів повинні відповідати Законам України «Про освіту» та «Про середню освіту».

8.11. Рівень знань, умінь та навичок учнів виявляється під час проведення тестування, контрольних робіт, співбесід, конкурсів, олімпіад, іспитів, тестування.

9. Фінансово-господарська діяльність опорного закладу

9.1. Фінанси ОЗНЗ складаються з:

- бюджетних асигнувань місцевої громади, впроваджуваних на нормативній основі з урахуванням доплати за експериментальний характер діяльності у межах компоненту загальної підготовки;
- додаткових бюджетних коштів;
- коштів засновників;
- коштів меценатів та спонсорів;
- комерційної діяльності, згідно зі статусом ОЗНЗ.

9.2. ОЗНЗ використовує для організації та проведення навчально-виховного процесу приміщення, обладнання та земельну ділянку.

9.3. Фінансово-господарська діяльність ОЗНЗ здійснюється відповідно до основних положень чинного законодавства.

9.4. ОЗНЗ здійснює самостійно бухгалтерський облік, згідно з чинним законодавством.

Рис. 1. Структурна модель організації науково-методичної діяльності ОЗНЗ

9.5. Прибутки від власної комерційної діяльності ОЗНЗ використовуються на потреби навчання і виховання учнів та інші благодійні цілі. Порядок оподаткування ОЗНЗ визначається законодавством України «Про оподаткування».

9.6. Директор щорічно звітує місцевій громаді про виконання умов контракту.

9.7. Директор має право оформляти з батьками учнів умови компенсаційного навчання.

10. *Організація соціального забезпечення працівників опорного закладу*

10.1. За експериментальний характер діяльності в ОЗНЗ адміністрація та вчителі-дослідники отримують надбавку до заробітної плати у розмірі 25–50 % від тарифної ставки.

10.2. Питання оплати професійної діяльності та дисципліни працівників ОЗНЗ регулюється цим Положенням.

10.3. ОЗНЗ визначає форми організації, обліку та оплати професійної діяльності співробітників.

10.4. ОЗНЗ використовує контрактну форму найму працівників.

10.5. У контракті передбачається дотримання оптимальних умов професійної діяльності та кваліфікаційні вимоги, терміни дії контракту, форми та розміри оплати діяльності тощо.

10.6. Працівник, з яким не продовжується контракт, підлягає звільненню у зв'язку зі закінченням його терміну.

10.7. Працівники ОЗНЗ підлягають державному оподаткуванню, згідно з чинним законодавством.

11. *Ліквідація та реорганізація опорного закладу*

Ліквідація та реорганізація ОЗНЗ здійснюється за рішенням місцевої громади, згідно з чинним законодавством.

1. Засновник. Управління ОЗНЗ здійснює громадське самоуправління. Засновник визначає пріоритетні

напрями діяльності з метою вдосконалення змісту навчально-виховного процесу та його забезпечення.

2. Директор. Здійснює оперативне управління ОЗНЗ; приймає на роботу вчителів та інших співробітників за контрактом (зазвичай, на конкурсній основі); здійснює керівництво педагогічним колективом на принципах співуправління та самоуправління. Відповідає за економічні та матеріальні сфери діяльності ОЗНЗ, мікроклімат в колективі. Займає головну роль у науковій діяльності вчителів та учнів.

3. Колегіальна рада є вищим органом ОЗНЗ, яка уповноважена розглядати та розв'язувати плани діяльності (ОЗНЗ, науково-методичних кафедр), наукові доробки вчителів-дослідників, авторські програми, підручники, посібники тощо.

4. Науково-методичні кафедри в ОЗНЗ здійснюють модернізацію навчальних програм, підручників, посібників, форм і технологій навчання обдарованих учнів. Керівниками кафедр призначаються вчителі-дослідники, які мають інтерес до науково-дослідної діяльності та працюють під керівництвом наукового консультанта.

Керівники кафедр зобов'язані: готувати та проводити засідання, надавати методичну допомогу молодим учителям, вивчати педагогічний досвід та пропагувати його до впровадження, забезпечувати експериментальну діяльність учителів відповідного до профілю, створювати портфоліо педагогічних новацій.

5. Психологічна служба. Психологічне забезпечення діяльності ОЗНЗ та учасників навчально-виховного процесу містить такі напрями: 1) психологічний супровід стратегічних напрямів ОЗНЗ; 2) формування в адміністрації, педагогічному колективі готовності до творчого співробітництва; 3) проведення індивідуальних та групових психологічних консультацій з учасниками навчально-виховного

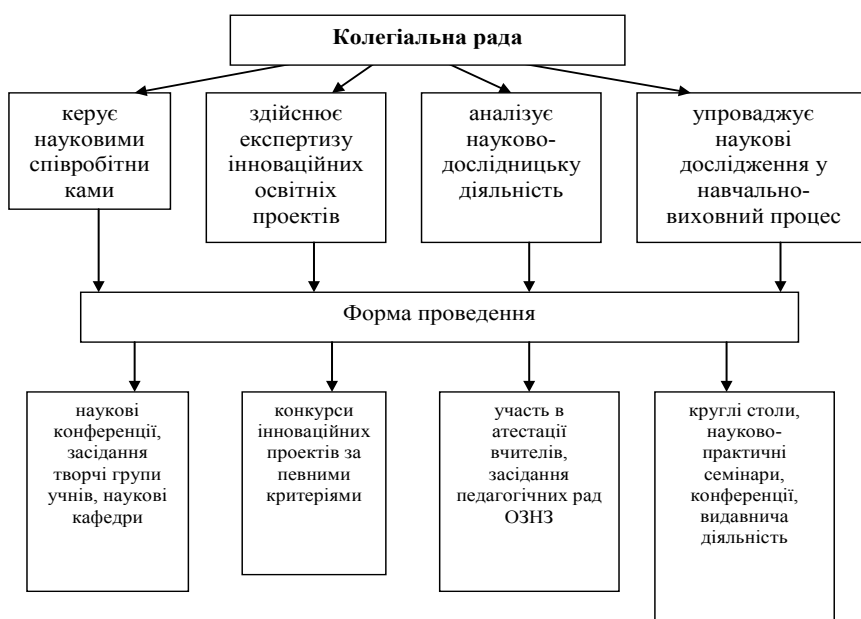

Рис. 2. Діяльність Колегіальної ради ОЗНЗ

процесу; 4) проведення корекційно-розвивальних тренінгів.

Мета психологічної служби – сприяти фізичному та психічному розвитку учнів, створювати позитивний психологічний мікроклімат у педагогічному колективі.

6. Наукові консультанти. Ця категорія учасників навчально-виховного процесу в ОЗНЗ складається з

числа наукових співробітників організації засновників. Вони зобов'язані: сприяти науковому забезпеченню діяльності кафедр, консультувати вчителів-дослідників, за бажанням, бути науковим керівником їхнього дисертаційного дослідження. Наукові консультанти допомагають вивчати педагогічний досвід учителів-дослідників, представляють його на засіданні Колегіаль-

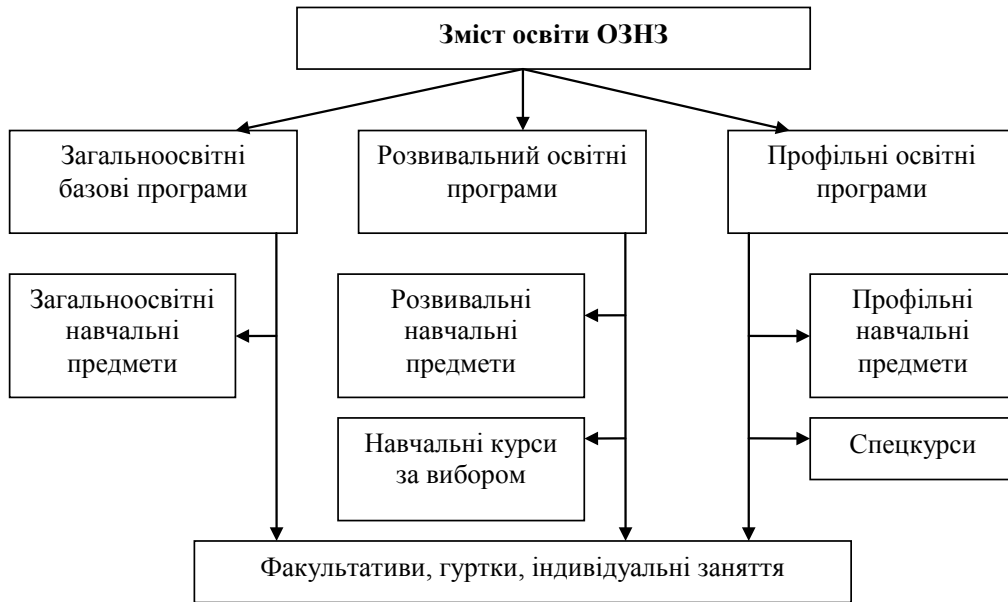

Рис. 3. Структурна модель навчально-виховного процесу ОЗНЗ

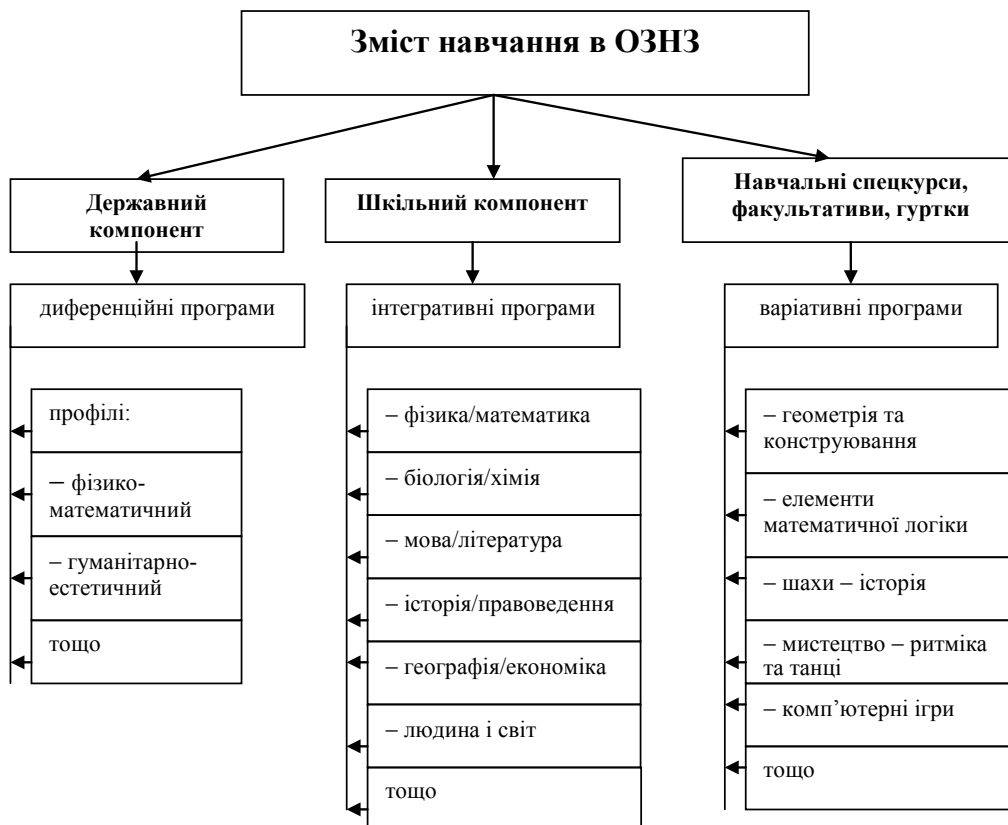

Рис. 4. Зміст освіти в ОЗНЗ

ної ради, а також організувати та проводити науково-практичні конференції, писати наукові статті.

7. Про обов'язки заступника директора з науково-методичної діяльності говорить сама посада. Посадові обов'язки передбачають: методичну та наукову допомогу, організацію їх педагогічної діяльності на належному рівні, роботу зі вчителями-дослідниками за індивідуальними планами, інформування колективу з педагогічними новинками як вітчизняними, так і зарубіжними, керування діяльністю МАН, організацію співробітництва із засновниками, підготовкою та проведенням семінарів, конференцій тощо. На цій посаді має працювати *експериментатор, організатор, ідеолог, теоретик, аналітик, дослідник*.

8. Учитель-дослідник. Учителем-дослідником може бути учитель з такими якостями, як: *любов до дітей, добропорядність, співчуття, справедливість, схильність до творчості, інноваційно-пошукової*

діяльності, бути принциповим, відповідальним, з високим рівнем професійної підготовки.

9. Учень-дослідник. Це насамперед обдарована особистість. Обдарованість визначається як *родовий, когнітивний мотиваційний та соціальний потенціал особистості, що надає їй можливість отримувати високі результати в одній або декількох сферах навчальної діяльності і не тільки.*

Зміст освіти в ОЗНЗ базується на основних принципах: розвитку здібностей особистості учня у поєднанні з академічними досягненнями; створення бази безпосереднього навчання; забезпечення умов для особистісного самовизначення з урахуванням перспектив розвитку науки та техніки, технологій та майбутніх високопрофесійних спеціалістів, конкурентоспроможних на ринку праці.

Експериментальний навчальний план ОЗНЗ

№	Навчальні предмети	Класи										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>державний компонент</i>												
1	Рідна мова та література	6	6	6	5	5	4	4	4	4	3	3
2	Російська мова					2	2	2	1			
3	Зарубіжна дитяча література	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2
4	Німецька мова	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
5	Англійська мова	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
6	Математика	4	4	4	4	4	4	4	4/5	4/5	5	6
7	Історія України	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2
8	Всесвітня історія								2	2	2	2
9	Оточуючий світ та екологія								0,5	0,5	0,5	
10	Географія					1	1	1	1	2	2	
11	Біологія						2	2	2	2	2	3
12	Хімія								2	2	2	3
13	Інформатика								1	2	2	2
14	Фізика							2	2	2	3	3
15	Музика та співи	2	2	2	1	1	1	1				
16	Мистецтво	1	1	1	1	1	1	1				
17	Фізична культура та спорт	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	Технології	1	1	1	2	2	2	2	1	2		
Всього держ. комп.:		25	25	25	25	26	30	32	35	35	35,5	35
<i>шкільний компонент</i>												
19	Елементи математичної логіки	1	1	1	1	1	1	1	0,5			
20	Геометрія та конструювання	1	1	1	1	1	1	1	1			
21	Шахи	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
22	Комп'ютерні ігри	1	1	1	1	1	1	1				
23	Основи театральної діяльності	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Ритміка та танці	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Людинознавство Спілкування	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	1
26	Я і моє місто Я і моя країна Українознавство	1	1									
27	Культура та комунікації	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	1
Всього шк. комп.:		8	8	8	8	8	8	8	5,5	6	6	6
Факультативи, індивідуальні та групові заняття									3,5	3	3	3
Гранично допустиме навантаження		33	33	33	33	34	38	40	40,5	47	47,5	47